

adviesrapport

Activiteitenplan Kustendreef Lelystad

Aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Opdrachtgever

Salverda Bouw BV

Status

Definitief

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Activiteitenplan Kustendreef Lelystad

Subtitel

Aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Projectcode

Datum

Status

24-142

3 februari 2025

Definitief

Auteur(s)

Modellering & GIS

Tweede lezer

Opdrachtgever

Salverda Bouw BV

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

(2025) Activiteitenplan Kustendreef Lelystad Aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Rapport 24-142 Ecogroen bv

Inhoud

Introductie	5
1. Projectomschrijving	6
1.1 Huidige situatie en voorgenomen werkzaamheden	6
1.1.1 Huidige situatie	6
1.1.2 Voorgenomen ontwikkeling	7
1.2 Planning werkzaamheden	8
2. Verbodsartikelen	9
2.1 Verbodsartikelen nationaal beschermde soorten	9
2.1.1 Verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren (lid 1 onder a.)	9
2.1.2 Verbod op het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (lid 1 onder b.)	9
2.1.3 Verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afplukken, ontwortelen en vernielen van planten (lid 1 onder c.)	9
3. Inventarisatie	10
3.1 Methode	10
3.1.1 Literatuuronderzoek	10
3.1.2 Quicksan veldbezoek	10
3.2 Actualiteit inventarisatiegegevens	10
3.3 Locatie inventarisatie	10
4. Functie plangebied	11
4.1 Exemplaren en leefgebied	11
4.1.1 Wezel	11
4.1.2 Hermelijn	11
4.1.3 Bunzing	12
4.1.4 Alpenwatersalamander	12
4.2 Foerageergebied en migratieroutes	13
4.2.1 Kleine marterachtigen	13
4.2.2 Alpenwatersalamander	13
4.3 Omgevingscheck	13
4.3.1 Wezel	13
4.3.2 Hermelijn	14
4.3.3 Bunzing	14
4.3.4 Alpenwatersalamander	14
5. Effecten	15
5.1 Effect werkzaamheden	15
5.2 Staat van instandhouding	15
5.2.1 Kleine marterachtigen	15
5.2.2 Alpenwatersalamander	16
5.3 Afbreuk staat van instandhouding	16

6.	Maatregelen	17
6.1	Inleiding	17
6.2	Maatregelen	17
6.2.1	Algemeen	17
6.2.2	Natuurvrij maken	17
6.2.3	Compensatie leefgebied en Alpenwatersalamander en kleine marterachtigen	18
6.3	Locatie maatregelen	19
6.4	Effectiviteit maatregelen	19
7.	Alternatieven en wettelijk belang	20
7.1	Alternatievenafweging	20
7.1.1	Alternatieve locatie	20
7.1.2	Alternatieve inrichting	20
7.1.3	Alternatieve werkwijze	20
7.1.4	Alternatieve planning	20
7.2	Belang	20
7.2.1	Andere soorten (bunzing, hermelijn, wezel en Alpenwatersalamander)	20
	Geraadpleegde bronnen	22

Bijlagen

Bijlage 1 - Locatie huidig struweel en struweel ter compensatie

Introductie

Projectnaam: Kustendreef Lelystad

Aanvrager: Centrada

Woningcorporatie Centrada heeft het voornemen om aan de Kustendreef in Lelystad sociale huurwoningen te ontwikkelen. Salverda Bouw B.V. gaat de woningen bouwen. In 2024 is door Ecogroen ecologisch onderzoek uitgevoerd om eventueel aanwezige beschermde soorten in kaart te brengen. Uit dit onderzoek blijkt dat er geschikt leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) aanwezig is. Voor het verwijderen van dit leefgebied is het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Daarnaast is er geschikt overwinteringshabitat (met overwinteringsplekken) van Alpenwatersalamander aanwezig. Het gaat hier om een niet-wilde populatie die, op basis van bekende waarnemingen waarschijnlijk in 2007 is uitgezet en zich sindsdien in stand houdt in Lelystad. Ondanks dat het een niet-wilde populatie betreft, wordt zekerheidshalve ook voor Alpenwatersalamander een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd. Voorliggend activiteitenplan vormt de basis voor de vergunningsaanvraag.

1. Projectomschrijving

1.1 Huidige situatie en voorgenomen werkzaamheden

1.1.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt midden in Lelystad grenzend aan de wegen Kustendreef en Geul. Het plangebied wordt aan de westzijde begrensd door een fietspad en een park. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een watergang. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een woonwijk (zie figuur 1.1). Het plangebied bestaat uit een grasveld dat regelmatig wordt gemaaid. Daarnaast staan er vier solitaire bomen in het oosten van het plangebied. Aan de westzijde, deels op een talud, ligt een struweel met enkele bomen, struiken en ondergroei van onder andere braam en brandnetel (zie figuur 1.2). Permanent oppervlaktewater en bebouwing ontbreekt binnen het plangebied.

Figuur 1.1 De ligging van het plangebied (rood omlijnd), met aan de westzijde struweel, aan de zuidzijde een watergang en aan de (noord)oostzijde straten met bebouwing. Bron ondergrond: PDOK.

Figuur 1.2 Een impressie van het plangebied, bestaande uit een grasveld, enkele bomen en struweel. Bron foto's: Ecogroen.

1.1.2 Voorgenomen ontwikkeling

Centrada heeft het voornemen om sociale huurwoningen te ontwikkelen aan de Kustendreef in Lelystad (zie figuur 1.3). Het gaat hierbij om het realiseren van een appartementengebouw, bestaande uit drie tot vijf woonlagen en 21 appartementen (zie figuur 1.4). Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren moeten er bomen en struiken worden verwijderd. Eén van de bestaande bomen wordt verplaatst naar elders in het plangebied. Centrada heeft het voornemen om het appartementencomplex natuurinclusief te bouwen met verblijfplaatsen voor diverse soorten waaronder vleermuizen, vogels en insecten.

Figuur 1.3 Toekomstschets plangebied. Bron: Salverda bouw BV.

Figuur 1.4 Impressie inrichtingsplannen van het plangebied. Bron: BRUIN – DE BRUIN ARCHITECTEN BV BNA.

1.2 Planning werkzaamheden

Uitvoering van de werkzaamheden staat gepland in 2025-2026. Er wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van Alpenwatersalamander en kleine marterachtigen. De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit wordt aangevraagd voor een periode van vijf jaar: 1 september 2025 tot 1 september 2030. Hierbij is rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

2. Verbodsartikelen

2.1 Verbodsartikelen nationaal beschermde soorten

In artikel 11.54 van het Bal zijn verbodsbepalingen beschreven ten aanzien van andere (nationaal beschermde) soorten. Kleine marterachtigen en Alpenwatersalamander vallen in de categorie 'andere' beschermde soorten genoemd in bijlage IX onder A van het Bal. Alpenwatersalamander maakt in het plangebied onderdeel uit van een kleine geïsoleerde populatie van Alpenwatersalamanders in de bebouwde kom van Lelystad. Het betreft volgens de verspreidingsatlas (NDFF & RAVON, 2025) een niet-wilde populatie die, op basis van bekende waarnemingen in de NDFF (2024) waarschijnlijk in 2007 is uitgezet en zich sindsdien in stand houdt in Lelystad. Het gaat om de volgende verbodsartikelen.

2.1.1 ***Verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren (lid 1 onder a.)***

Niet van toepassing. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt het doden van dieren zoveel mogelijk voorkomen. Van opzettelijk doden of vangen is daarom geen sprake.

2.1.2 ***Verbod op het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (lid 1 onder b.)***

Wel van toepassing. Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geschikt leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en geschikt overwinteringshabitat met overwinteringsplekken van Alpenwatersalamander verloren.

2.1.3 ***Verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afplukken, ontwortelen en vernielen van planten (lid 1 onder c.)***

Niet van toepassing.

3. Inventarisatie

3.1 Methode

3.1.1 Literatuuronderzoek

Om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn binnen en in de omgeving van het plangebied is gestart met een literatuuronderzoek. Hierbij zijn onder andere bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024) geraadpleegd. Bij het raadplegen van de NDFF is een zoekgebied van ruim vijf kilometer rondom het plangebied aangehouden en is gezocht naar waarnemingen in de afgelopen tien jaar. Daarnaast is de Informatiekaart Natuur (IKN) geraadpleegd om een beeld te krijgen van de ligging van nationaal en provinciaal beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

3.1.2 Quickscan veldbezoek

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het verkennende quickscan veldbezoek dat heeft plaatsgevonden op 6 mei 2024 (17 graden, helder, droog, weinig wind). Tijdens dit veldbezoek zijn het plangebied en het omliggende terrein (zone van circa 75 meter rondom het plangebied) onderzocht door twee ecologen van Ecogroen. Tijdens het veldonderzoek is op basis van een biotoopbeoordeling bepaald of er potentieel leefgebied en verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig is. Ook is tijdens het veldbezoek gelet op aanwezigheid van sporen en exemplaren van beschermde soorten. Naast een beoordeling van de aanwezige biotopen is onder andere gelet op aanwijzingen voor (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast is de watergang ten zuiden van het plangebied om de 10 meter bemonsterd met een (RAVON)schepnet om na te gaan of er beschermde vissoorten of amfibieën voorkomen.

3.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

Het ecologisch onderzoek is uitgevoerd in 2024. Dit betreft zowel het veldbezoek als de literatuurstudie. Gegevens uit de NDFF zijn voor het laatst in december 2024 geraadpleegd.

3.3 Locatie inventarisatie

Het plangebied alsmede de directe omgeving (zone van circa 75 meter rondom het plangebied; zie figuur 1.1) zijn geheel onderzocht. Bij raadpleging van de NDFF (2024) zijn gegevens afkomstig uit een groter gebied (zone van circa vijf kilometer) rondom het plangebied meegenomen.

4. Functie plangebied

4.1 Exemplaren en leefgebied

4.1.1 *Wezel*

- a. In de omgeving van het plangebied zijn op ruim 1 kilometer afstand waarnemingen bekend van wezel (NDFF, 2024). Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen van wezel aangetroffen. Wezel gebruikt het struweel in het plangebied mogelijk als (vaste) verblijfplaats en foerageergebied (zie figuur 4.1). Het betreft ongeveer 119 m² aan leefgebied met potentiële verblijfplaatsen.
- b. De grootte van het territorium van wezel kan sterk uiteenlopen en hangt rechtstreek af van het hoofdvoedselaanbod, dus de muizenstand. Mannetjes hebben een territoriumgrootte van 1 tot 25 hectare, vrouwtjes van 1 tot 7 hectare. Samen met de wisselingen in het voedselaanbod kunnen de dichtheden eveneens zeer sterk schommelen (1-100 dieren/100 hectare) (Verkem *et al.* 2003). Op basis van de terreinkenmerken, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement wordt de populatieomvang binnen het plangebied geschat op 1-9 exemplaren. Hierbij is uitgegaan van één solitair dier of één paar met maximaal zeven jongen.
- c. De verwachte populatie maakt onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van subpopulaties in de bebouwde kom en het buitengebied van Lelystad.

4.1.2 *Hermelijn*

- a. In de omgeving van het plangebied zijn op ruim 1 kilometer afstand waarnemingen bekend van hermelijn (NDFF, 2024). Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen van hermelijn aangetroffen. Hermelijn gebruikt het struweel in het plangebied mogelijk in beperkte mate als (vaste) verblijfplaats en foerageergebied (zie figuur 4.1). Het betreft ongeveer 119 m² aan leefgebied met potentiële verblijfplaatsen.
- b. De oppervlakte van het leefgebied van mannetjes kan sterk variëren van nauwelijks een paar tot circa 100 hectare, maar bedraagt gemiddeld ongeveer 20 hectare. Territoria van vrouwtjes zijn kleiner en overlappen met dat van een mannetje. De dichtheid varieert van 3-4 tot (uitzonderlijk) 10-15 dieren per 100 hectare (Verkem *et al.*, 2003). Op basis van de terreinkenmerken, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement wordt de populatieomvang binnen het plangebied geschat op 1-10 exemplaren. Hierbij is uitgegaan van één solitair dier of één paar met maximaal 8 jongen.
- c. De verwachte populatie maakt onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van subpopulaties in de bebouwde kom en het buitengebied van Lelystad.

4.1.3 Bunzing

- In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bunzing (NDFF, 2024). Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen van bunzing aangetroffen. Bunzing gebruikt het struweel in het plangebied mogelijk in beperkte mate als (vaste) verblijfplaats en foerageergebied (zie figuur 4.1). Het betreft ongeveer 119 m² aan leefgebied met potentiële verblijfplaatsen.
- De dichtheid varieert van 1 tot enkele dieren per 1.000 hectare, waarbij mannetjes een duidelijk groter territorium hebben dan vrouwtjes (Verkem *et al.*, 2003). Op basis van de terreinkenmerken, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement wordt de populatieomvang binnen het plangebied geschat op 1-12 exemplaren. Hierbij is uitgegaan van één solitair dier of één paar met maximaal 10 jongen.
- De verwachte populatie maakt onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van subpopulaties in de bebouwde kom en het buitengebied van Lelystad.

Figuur 4.1 Potentieel leefgebied met verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wit omlijnd) binnen het plangebied (rood omlijnd). Bron ondergrond: PDOK.

4.1.4 Alpenwatersalamander

- In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Alpenwatersalamander (NDFF, 2024). Tijdens het veldonderzoek is de soort niet aangetroffen. Gezien de bekende waarnemingen van Alpenwatersalamander in de direct omgeving van het plangebied is de verwachting dat het struweel in het plangebied door de soort kan worden gebruikt als overwinteringshabitat.
- Alpenwatersalamanders overwinteren in ruigtes en strooisellagen nabij voortplantingswateren. De aanwezigheid van Alpenwatersalamanders in de omgeving van het plangebied wijst erop dat het struweel binnen het plangebied als overwinteringshabitat gebruikt wordt. De populatiegrootte die overwinterend in het plangebied verwacht wordt, wordt geschat op enkele exemplaren.
- De verwachte populatie in het plangebied maakt onderdeel uit van een kleine geïsoleerde populatie van Alpenwatersalamanders in de bebouwde kom van Lelystad. Het betreft een niet wilde

populatie die, op basis van bekende waarnemingen in de NDFF (2024) waarschijnlijk in 2007 is uitgezet en zich sindsdien in stand houdt in Lelystad.

4.2 Foerageergebied en migratieroutes

4.2.1 *Kleine marterachtigen*

De ruig begroeide delen van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor bunzing, hermelijn en wezel. Het overige oppervlak in het plangebied is ongeschikt voor bunzing, hermelijn en wezel, aangezien het kort gemaaid gazon betreft dat geen voedsel en dekking voor de betreffende soorten biedt. Bij migratie tussen verblijfplaatsen en foerageergebied wordt gebruik gemaakt van het struweel binnen en in de omgeving van het plangebied.

4.2.2 *Alpenwatersalamander*

De ruig begroeide delen van het plangebied zijn in beperkte mate geschikt als foerageergebied voor Alpenwatersalamander. Het overige oppervlak in het plangebied is ongeschikt aangezien het kort gemaaid gazon betreft dat geen voedsel en dekking voor de betreffende soorten biedt. Bij migratie tussen voortplantingswateren en overwinteringsgebied wordt gebruik gemaakt van het struweel binnen en in de omgeving van het plangebied.

4.3 Omgevingscheck

4.3.1 *Wezel*

Wezels zijn niet speciaal gebonden aan bepaalde biotooptypes en kunnen vrijwel overal voorkomen waar hun hoofdvoedsel – woelmuizen – aanwezig is. Wegens hun geringe lichaamsgrootte en hun overeenkomstig kleinere leefgebieden hebben zij minder behoefte aan een biotoop op ‘landschapsniveau’ dan hun grotere familieleden bunzing en hermelijn. Dit neemt niet weg dat gevarieerde landschappen met behoorlijk wat macrostructuur in het algemeen wel meer mogelijkheden bieden tot de uitbouw van grotere populaties.

Wezels stellen weinig specifieke eisen aan de aard van hun verblijfplaatsen. Dankzij de geringe vereisten aan afmetingen is er veelal een overvloed aan verblijfplaatsen aanwezig in allerlei hoedanigheden. Het kan daarbij gaan om takkenbossen, houtstapels of andere hoopjes groenafval, steenhopen, uitgebrokkelde muren of andere bouwwerken, allerlei natuurlijke hopen en holtes (o.a. knaagdiergangen en onder boomwortels) en hooi- en stropelings. Wegens de geringe lichaamsgrootte en de hoge stofwisseling dienen de schuilplaatsen wel goed geïsoleerd te zijn om het warmteverlies te beperken. In de nestholte wordt dan ook actief materiaal aangebracht, zoals veren en stukjes vacht (prooiresten), maar soms ook wat droog plantenmateriaal of zwerfafval (papier zakdoekjes, reepjes plastic et cetera; Verkem et al., 2003).

Voor wezel geldt dat veel verschillende verblijfplaatsen in een territorium gebruikt worden. Doordat de wezel veel verschillende verblijfplaatsen gebruikt, blijven binnen het territorium voldoende alternatieve verblijfplaatsen (bijvoorbeeld in ruigtes, muizenholen en takkenrillen) aanwezig rondom het plangebied. Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn voor wezel eenvoudig bereikbaar.

4.3.2 **Hermelijn**

Hermelijnen zijn typische ‘randzone-dieren’, die vooral landschappen verkiezen met een afwisselend grondgebruik (bossen, graslanden, landelijke bebouwing en tuinen en moerasvegetaties) en bijhorende lijnvormige structuren (perceelsranden, houtwallen en taluds van watergangen). Bovendien lijken hermelijnen een voorkeur te hebben voor de wat vochtigere terreinen en zwemmen ook regelmatig en vrijwillig. Binnen zijn leefgebied maakt de hermelijn gebruik van een veelheid aan schuilplaatsen zoals deze zich in gevarieerde landschappen aandienen: houtstapels, wortelstelsels onder bomen, ratten- en konijnenholen, dichte begroeiingen en steenhopen (Verkem *et al.*, 2003).

Voor hermelijn geldt dat veel verschillende verblijfplaatsen in een territorium gebruikt worden en dat een territorium behoorlijk groot kan zijn. Doordat de hermelijn veel verschillende verblijfplaatsen gebruikt, blijven binnen het territorium voldoende alternatieve verblijfplaatsen (bijvoorbeeld in oevervegetaties en groenstroken) aanwezig rondom het plangebied. Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn voor hermelijn eenvoudig bereikbaar.

4.3.3 **Bunzing**

De bunzing gebruikt in zijn leefgebied een breed scala aan schuilplaatsen. In het gebruik van de dagrustplaatsen is over het algemeen weinig regelmaat terug te vinden. Sommige ervan worden meerdere dagen na elkaar opnieuw gebruikt, andere worden slechts eenmalig gebruikt of pas opnieuw na een langere tussenpoos van een aantal dagen tot weken. Overeenkomstig de grootte van het leefgebied kunnen zij honderden meters uit elkaar liggen. Favoriete dagrustplaatsen – tijdens het zomerhalfjaar (half april tot half oktober) – zijn holle boomstronken, houtstapels, takken- en rommelhopen, konijnen- en rattenholen, duikers en bruggenhoofden, braamstruwelen en ruigtevegetaties (Verkem *et al.*, 2003).

Doordat de bunzing veel verschillende verblijfplaatsen gebruikt, blijven binnen het territorium voldoende alternatieve verblijfplaatsen (bijvoorbeeld in de groenstroken rondom de sportvelden) aanwezig rondom het plangebied. Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn voor bunzing eenvoudig bereikbaar.

4.3.4 **Alpenwatersalamander**

Het landhabitat van Alpenwatersalamander is vaak te vinden in bossen, maar ook in kleine landschapselementen. Als schuilplaats worden vochtige plekken gebruikt, zoals onder hout, stenen, mos en afval. De meeste dieren overwinteren op het land (RAVON, 2024). Alpenwatersalamander overwintert dichtbij zijn voortplantingswater (binnen een straal van 500 meter). Gezien de bekende waarnemingen van Alpenwatersalamander op 200 meter van het plangebied (NDFF, 2024), kan Alpenwatersalamander het struweel binnen het plangebied gebruiken als overwinteringshabitat.

Direct naast het plangebied, grenzend aan het struweel binnen het plangebied, ligt een parkje met een aantal hoge bomen en stukken met struweel. Hiertussen loopt een fiets- en wandelpad. In dit gebied blijft naar verwachting ten alle tijden overwinteringshabitat van Alpenwatersalamander beschikbaar. Deze alternatieve overwinteringsplekken zijn voor de soort eenvoudig bereikbaar.

5. Effecten

5.1 Effect werkzaamheden

Tijdens de werkzaamheden wordt een struweel van 119m² binnen het plangebied verwijderd om ruimte te maken voor de bouw van sociale huurwoningen. Meerdere bomen en struiken worden verwijderd. Door het verwijderen van deze vegetatie gaat potentieel leefgebied met bijbehorende verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel en overwinteringshabitat met overwinteringsplekken van Alpenwatersalamander verloren. In de omgeving van het plangebied blijft naar verwachting voldoende alternatief geschikt leefgebied aanwezig. Het gaat onder andere om met struweel begroeide oevers, bomen(rijen), houtwallen en begroeide tuinen.

Het verlies van 119 m² struweel met potentiële verblijfplaatsen wordt gecompenseerd door alternatieve verblijfplaatsen en foerageergebied te realiseren binnen het plangebied, in de vorm van groenaanplant en de aanleg van takkenhopen en/of takkenrillen. Dit alternatieve leefgebied bedraagt minimaal 119 m² en wordt aangesloten op het bestaande leefgebied. Zowel kleine marterachtigen als Alpenwatersalamander kunnen van dit nieuw gerealiseerde leefgebied gebruikmaken. Alpenwatersalamander is een opportunistische en flexibele soort en stelt weinig eisen aan het leefgebied waardoor het nieuwe leefgebied naar verwachting al snel geschikt is voor Alpenwatersalamander. Op korte termijn is er in de directe omgeving ruim voldoende alternatief overwinteringsbiotoop beschikbaar en bereikbaar buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden (zie omgevingscheck).

Door de te nemen voorzorgsmaatregelen (o.a. werken in minst kwetsbare perioden) blijven negatieve effecten op exemplaren van kleine marterachtigen en Alpenwatersalamander tot een minimum beperkt.

5.2 Staat van instandhouding

5.2.1 *Kleine marterachtigen*

De landelijke staat van instandhouding van wezel, hermelijn en bunzing zijn beoordeeld als 'ongunstig' (BIJ12, 2024). De lokale staat van instandhouding van kleine marterachtigen is niet bekend. Informatie over lokale populatietrends en het toekomstperspectief ontbreekt. Ook waarnemingen van deze soorten zijn schaars. Kleine marterachtigen zijn echter moeilijk te inventariseren en monitoren waardoor er weinig bekend is over de populatieontwikkeling op landelijke en lokale schaal. De lokale staat van instandhouding van bunzing, hermelijn en wezel wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

5.2.2 *Alpenwatersalamander*

De landelijke staat van instandhouding van Alpenwatersalamander is niet bekend en wordt daarmee beoordeeld als 'onbekend'. De soort komt van nature alleen voor onder de rivieren. De populatie in Lelystad betreft een uitgezette niet-wilde populatie. De eerste waarnemingen van de soort in Lelystad zijn bekend uit 2007. Tot op heden houdt de populatie zichzelf in stand. Aangezien de soort van nature niet voorkomt in Flevoland wordt de lokale staat van instandhouding beoordeeld als gunstig.

5.3 **Afbreuk staat van instandhouding**

Afbreuk aan de staat van instandhouding van bunzing, hermelijn, wezel en Alpenwatersalamander is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om exemplaren te ontzien en in de omgeving van het plangebied voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden aanwezig en bereikbaar zijn. Door het tijdig realiseren van permanent alternatief leefgebied en het natuurvriendelijk inrichten van een deel van het plangebied is op termijn weer geschikt leefgebied met verblijfplaatsen voor de soorten aanwezig. Bovendien blijven door te nemen voorzorgsmaatregelen (werken in minst kwetsbare perioden) negatieve effecten op exemplaren tot een minimum beperkt. Hierdoor is te beargumenteren dat er geen negatief effect op de staat van instandhouding optreedt, ongeacht of deze gunstig of ongunstig is. Ook al is de staat van instandhouding ongunstig, dan leidt het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden er niet toe dat populaties van de aangetroffen soorten zich niet kunnen herstellen.

6. Maatregelen

6.1 Inleiding

Onderstaande maatregelen zijn opgesteld ter mitigatie en compensatie van het verlies van leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van Alpenwatersalamander, wezel, hermelijn en bunzing. Daarnaast zijn ook maatregelen opgenomen (mitigatie en compensatie) voor soorten waarvoor in voorliggende situatie geen vergunningplicht geldt om invulling te geven aan de specifieke zorgplicht.

6.2 Maatregelen

6.2.1 Algemeen

1. Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd. Betreffend ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd. De werkzaamheden worden begeleid door een ter zake kundig ecologisch toezichthouder met kennis op het gebied van Alpenwatersalamander, bunzing, hermelijn en wezel.
2. Afwijking van het protocol is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch toezichthouder.
3. Door de ecologisch toezichthouder wordt een ecologisch logboek bijgehouden. Hierin worden maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie. Op deze manier kan in geval van handhaving eenvoudig worden aangetoond dat er zorgvuldig gewerkt wordt.
4. Bij het opstarten van werkzaamheden in het broedseizoen (half februari- half november) wordt voorafgaand door of in opdracht van de ecologisch toezichthouder een veldcontrole uitgevoerd in het gehele werkgebied om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.
5. Bij het onverwacht aantreffen van beschermde soorten worden de betreffende werkzaamheden direct gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder. Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Omgevingswet kunnen worden uitgevoerd.

6.2.2 Natuurvrij maken

6. Het verwijderen van het struweel vindt plaats in september 2025. Dit is grotendeels buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van kleine marterachtigen en grotendeels buiten de kwetsbare overwinteringsperiode van Alpenwatersalamander. De genoemde periode kan eerder of later

- beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Deze afwijkende periode wordt door de ecologisch toezichthouder bepaald.
7. Het struweel wordt ongeschikt gemaakt als leefgebied voor Alpenwatersalamander, bunzing, hermelijn en wezel door de aanwezige begroeiing en bomen bovengronds af te zetten en af te voeren (niet stobbenfrezers of klepelen). Het afzetten van vegetatie en verwijderen van bomen vindt uitsluitend handmatig of met kleine machines plaats (bosmaaier of kettingzaag) door bomen en struiken tot vlak boven het maaiveld af te zagen en/ of te snoeien. De werkrichting is in de richting van het struweel dat bespaard blijft, zodat eventueel aanwezige dieren die kant op kunnen vluchten.
 8. Vegetatie wordt niet uit de grond getrokken, stobben worden niet gefreesd en er worden geen andere bodemroerende werkzaamheden uitgevoerd.
 9. De velrichting van bomen wordt zo gekozen dat deze voor het overgrote deel buiten de leefgebieden van Alpenwatersalamander, bunzing, hermelijn en wezel vallen.
 10. Het ongeschikt maken van leefgebieden wordt uitgevoerd onder begeleiding, toezicht en op aanwijzen van de ecologisch deskundige.
 11. Na het bovengronds verwijderen van begroeiing wordt minimaal 7 dagen gewacht voordat grondwerkzaamheden plaats mogen vinden en voor het voormalige struweel wordt betreden met zwaar materiaal/materieel. Eventueel aanwezige Alpenwatersalamanders en kleine marterachtigen krijgen zo de kans om weg te vluchten naar te handhaven leefgebied in de omgeving. Na 7 dagen mogen in deze terreindelen wortels gerooid worden, stobben gefreesd worden en overige bodemroerende werkzaamheden plaatsvinden onder begeleiding van de ecologisch toezichthouder.
 12. Indien mogelijk wordt het vrijkomende materiaal gebruikt voor het realiseren van takkenrillen en takkenhopen in het nieuw aan te leggen struweel (zie hoofdstuk 6.2.3).
 13. Bij eventueel uitstel van de werkzaamheden is het nodig om het werkgebied ongeschikt te houden om vestiging van (beschermde) fauna te voorkomen. Dit kan door terreindelen vrij van dekking biedende elementen te houden, door bijvoorbeeld met regelmaat te maaien of snoeien.

6.2.3 *Compensatie leefgebied en Alpenwatersalamander en kleine marterachtigen*

14. Struweel dat tijdens de werkzaamheden verloren gaat wordt één op één gecompenseerd in het noorden en westen van het plangebied (zie bijlage 1). Dat betekent dat er minimaal 119 m² nieuw struweel wordt gecreëerd. Voor het aanplanten van het struweel moet gekozen worden voor inheemse soorten die biologisch (zonder pesticiden) gekweekt zijn. Soorten die gebruikt kunnen worden voor het struweel zijn onder andere: meidoorn, sleedoorn, hazelaar, wilde liguster, Spaanse aak, vuilboom, braam, wegedoorn, Gelderse roos, rode kornoelje, egelantier, hulst, wilde kardinaalsmuts, vlier, wilde lijsterbes, grauwe wilg en geoorde wilg.
15. Binnen het nieuw te creëren struweel, of in de nabije omgeving van het plangebied (in ieder geval binnen één kilometer), worden voor bunzing, wezel en hermelijn alternatieve verblijfplaatsen gecreëerd in de vorm van twee marterhopen. Belangrijk is dat deze alternatieve verblijfplaatsen goed beschermt liggen. De exacte locaties van de nieuwe verblijfplaatsen worden in overleg met de ecologisch toezichthouder bepaald.
16. De aanleg van marterhopen vindt plaats zoals beschreven in de beheerwijzer kleine marterachtigen (Westra & Kuiters, 2018, separaat toegevoegd). Allereerst wordt de ondergrond los gemaakt; Op de ondergrond wordt een fundament van zand, grind of zeer fijn vertakkingsmateriaal aangebracht, deze fundering steekt enkele centimeters boven het maaiveld uit;
 - > Op de fundering wordt van minimaal zes boomstammen van één meter lang en diameter van 15-20 cm een nestkamer gemaakt. De open ruimte wordt opgevuld met droog maaisel.

> De nestkamer moet minimaal twee ingangen hebben, droog blijven en beschermd zijn tegen weersinvloeden. De nestkamer wordt daarom afgedekt met grove en fijne snoeitakken blad, grof maaisel etc.

> De afmetingen zijn minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog.

17. De takkenhopen worden bij voorkeur elke twee jaar gecontroleerd op functionaliteit en zo nodig aangevuld met takmateriaal.

18. Naast het nieuwe struweel en de marterhopen wordt de openbare ruimte rondom het nieuwe appartementencomplex ook natuurinclusief ingericht door het aanplanten van hagen, struiken en plantsoen met inheemse plantensoorten en door het aanleggen van takkenrillen.

6.3 Locatie maatregelen

In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de locatie waar het vervangende leefgebied met verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen wordt gerealiseerd.

6.4 Effectiviteit maatregelen

De maatregelen worden effectief geacht, omdat deze gebaseerd zijn op het kennisdocument van kleine marterachtigen en kamsalamander¹ (BIJ12, 2024 en BIJ12, 2017) en op grond van kennisbronnen bij gespecialiseerde organisaties zoals RAVON en de Zoogdiervereniging worden uitgevoerd.

¹ Alpenwatersalamander heeft geen kennisdocument, maar heeft een vergelijkbare levenswijze als kamsalamander.

7. Alternatieven en wettelijk belang

7.1 Alternatievenafweging

7.1.1 *Alternatieve locatie*

Het uitvoeren van de werkzaamheden is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd.

7.1.2 *Alternatieve inrichting*

Bij de inrichting van het terrein wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van bestaande natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied. Het behouden van het struweel is niet mogelijk gezien de benodigde oppervlak voor het gebouw, infrastructuur en bijbehorende voorzieningen. Bij de inrichting is het struweel zoveel als mogelijk ingepast. Het nieuw te realiseren leefgebied grenst aan het huidige leefgebied. In het plangebied worden maatregelen getroffen om de kwaliteit van leefgebied voor (potentieel) aanwezige soorten te verbeteren. Een andere inrichting heeft zodoende geen meerwaarde voor de aanwezige beschermde soorten.

7.1.3 *Alternatieve werkwijze*

Bij de werkwijze wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het huidige leefgebied van kleine marterachtigen en overwinteringshabitat van Alpenwatersalamander ongeschikt gemaakt. Pas hierna vindt start van de werkzaamheden plaats. Voorafgaand aan grondwerkzaamheden wordt door een ecooloog gecontroleerd op aanwezige soorten. Hierdoor wordt schade aan individuen zo veel mogelijk voorkomen. Een alternatieve werkwijze is zodoende niet aan de orde.

7.1.4 *Alternatieve planning*

De werkzaamheden vinden zoveel als mogelijk plaats in de ecologisch meest gunstige periode voor Alpenwatersalamander en kleine marterachtigen. Een alternatieve planning heeft voor de aanwezige soorten geen voordelen.

7.2 Belang

7.2.1 *Andere soorten (bunzing, hermelijn, wezel en Alpenwatersalamander)*

In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

(Omgevingsregeling artikel 7.197r. (flora- en fauna-activiteit: schadelijke handelingen andere soorten) 2e lid, onderdeel f).

Het plangebied wordt heringericht en voorzien van woningen. De gemeente Lelystad schrijft in haar woonvisie dat ze de identiteit 'hoofdstad van de nieuwe natuur' wil uitdragen en voldoende duurzame woningen wil bouwen (gemeente Lelystad, 2022). Het omliggende terrein wordt groen ingericht en is beschikbaar voor flora en fauna. Hierbij draagt het plangebied bij aan de realisatie van deze woonvisie.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Adams, A., Bijlsma, R. J., Bos, G., Clerkx, S., Janssen, J., van Kleunen, A., Remmelts, W., van Rooijen, N. Schaminée, J., Schmidt, A., van Swaay, C., Wijnhoven, S., Woestenburg, M., & van Aar, M. (2020). *Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019*. Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu.

BLI12(2017). Kennisdocument kamsalamander, *Triturus cristatus*. Versie 1.0, juli 2017.

BLI12 (2024). Kennisdocument kleine marterachtigen, Bunzing – Hermelijn – Wezel. Versie 1.1, juli 2024.

Gemeente Lelystad (2022). Woonvisie 2022 – 2027. Een leven lang wonen in Lelystad. Herijkte woonvisie versie 2024.

Verkem, S., De Maeseneer, J., Vandendriessche, B., Verbeylen, G. & Yskout, S. (2003). Zoogdieren in Vlaanderen. Ecologie en verspreiding van 1987 tot 2002. Natuurpunt studie en JNM-Zoogdierenwerkgroep, Mechelen en Gent, België.

Westra, S.A. & R.S.M. Kuiters (2018). Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen. Zoogdierverseniging in samenwerking met Silvavir.

Internet

NDFF (2024). Verspreidingsgegevens beschermde soorten. (<https://ndff-ecogrid.nl/>). Laatste raadpleging december 2024.

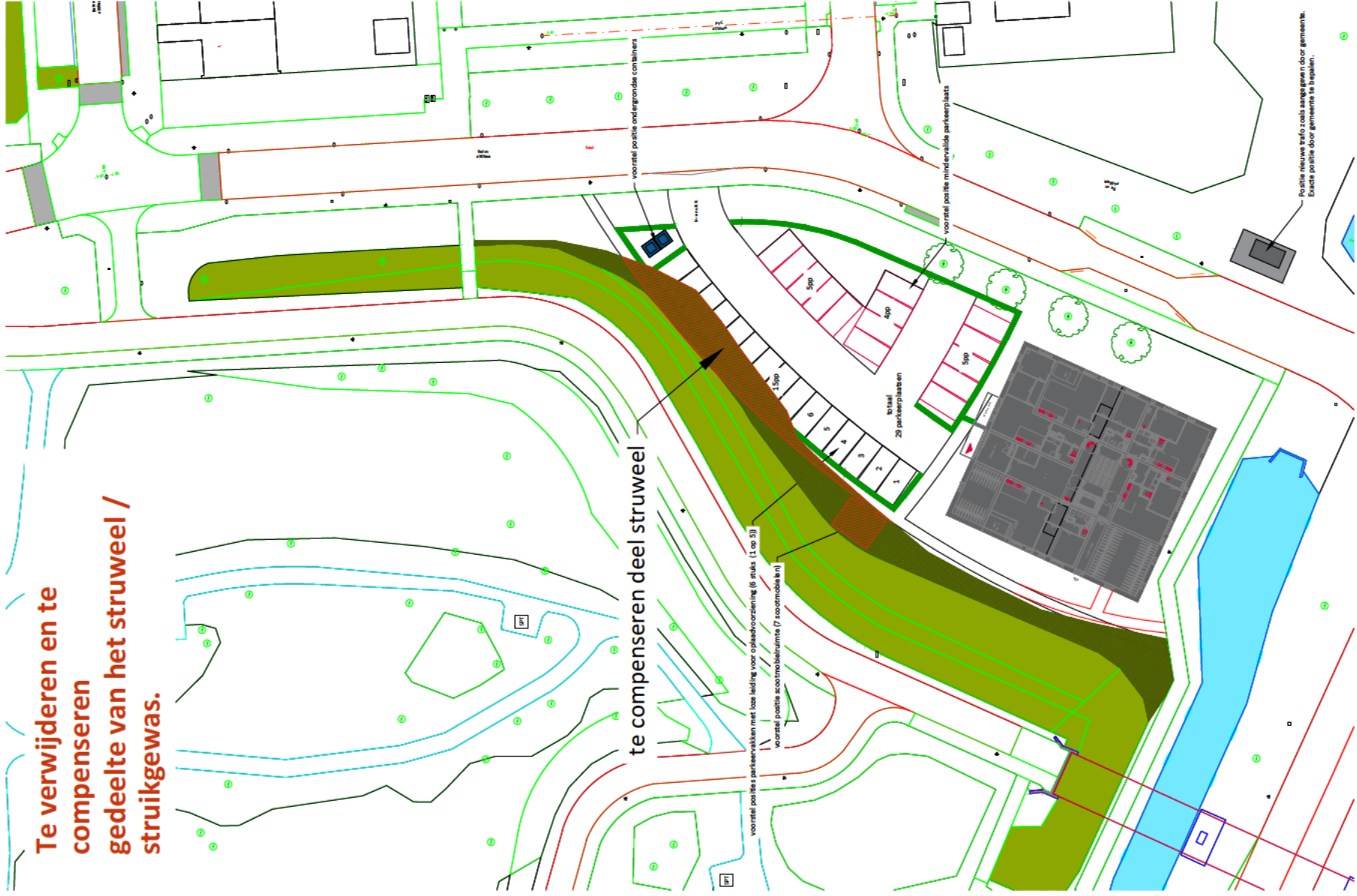
NDFF & RAVON (2025). RAVON Verspreidingsatlas Amfibieën. (<https://www.verspreidingsatlas.nl/A111#>). Laatste raadpleging 3 februari 2025

Zoogdierverseniging (2024). <https://www.zoogdierverseniging.nl/>.

Bijlagen

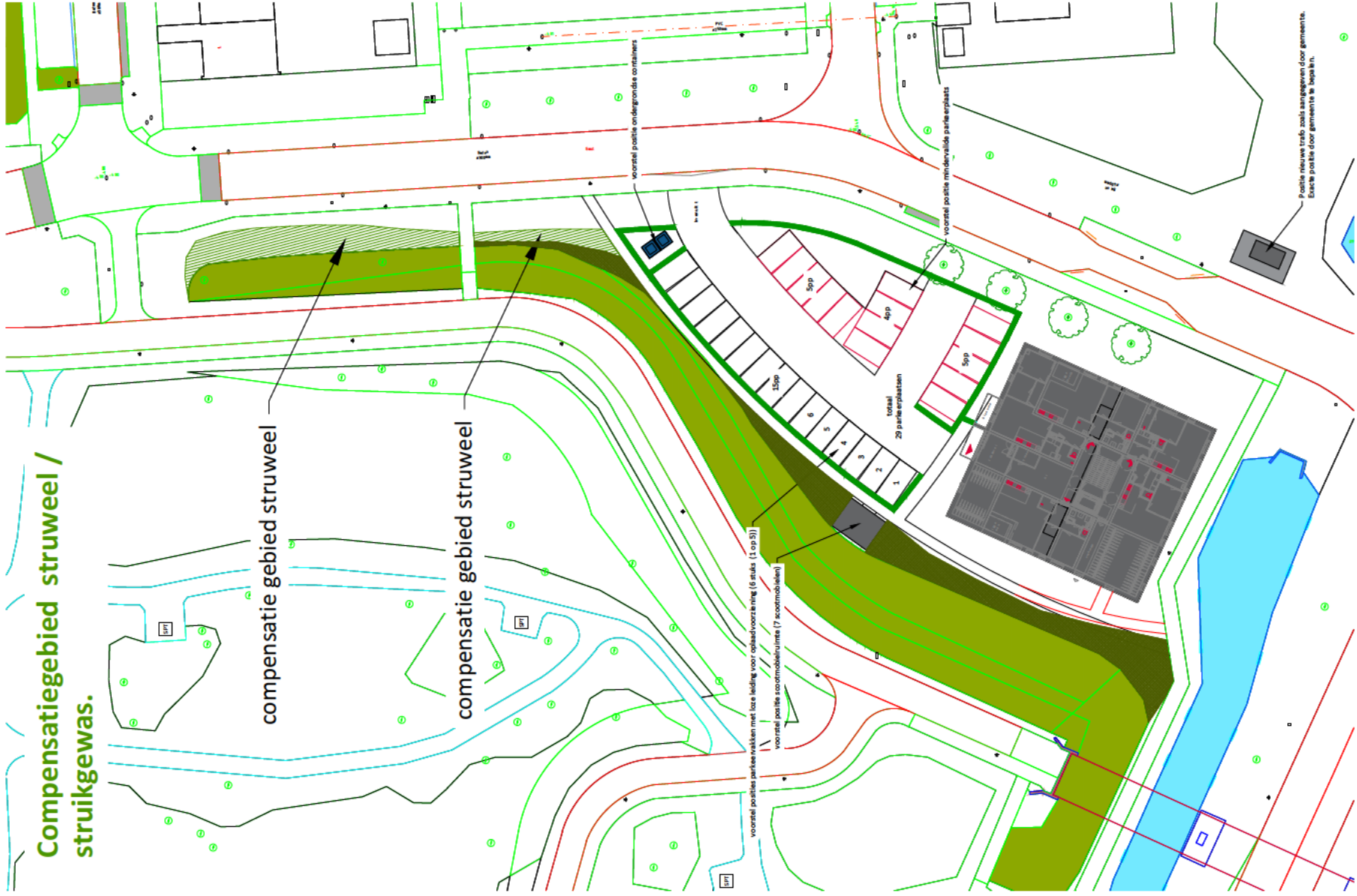
Bijlage 1

Locatie huidig struweel en struweel ter compensatie

Te verwijderen en te compenseren gedeelte van het struweel / struikgewas.

te compenseren deel struweel

Compensatiegebied struweel / struikgewas.

compensatie gebied struweel

compensatie gebied struweel

Project **25 appartementen Kustendreef-Geul Lelystad, Centrada**
Onderdeel **Verwijderen en compenseren struweel / struikgewas**

Salverda Bouw BV	d.d. wijz A	d.d. wijz B
Postbus 4	Datum	03-09-2024
Industrieweg 13	Formaat	Schaal
8004 ZG 'Harde	Projectnr.	S08614
Tel: 0525 - 651 666	Tekening	SAL-051
info@salverda.nl		